

Instrukcja
walidacji przy wykorzystaniu
formularza samooceny funkcji audytu
wewnętrznego

Quality @w

Spis treści

1. Od czego zacząć?	3
2. Sposób wypełniania części wspólnych arkuszy	4
3. Sposób wypełnienia arkuszy III. Realizacja ZZ + walidacja i III. Realizacja CD + walidacja	5
4. Ocena w zakładkach III. Realizacja ZZ 1 i III. Realizacja CD 1 i kolejnych.....	6
5. Zbiorcze arkusze oceny.....	7
6. Potwierdzenie realizacji zaleceń wydanych w procesie walidacji.....	7

1. Od czego zacząć?

Formularz do przeprowadzenia walidacji przygotowany został na bazie formularza samooceny funkcji audytu wewnętrznego *Quality @w*. Zmianie, w porównaniu do formularza samooceny, nie uległa zawartość następujących zakładek:

- Strona tytułowa (obecnie „Strona tytułowa S”),
- Podsumowanie („Podsumowanie S”),
- Informacja 1,
- Informacja 2,
- Wskaźniki benchmarkingowe,
- Analiza budżetu czasu.

W tych zakładkach walidator nie wypełnia żadnych pól.

Formularz walidacji został uzupełniony o nowe zakładki:

- „Podsumowanie W”,
- „Ocena”,
- „Potwierdzenie”.

Zakładki te wypełniają się automatycznie.

Ponadto poniższe zakładki:

- I. Organizacja (obecnie „I. Organizacja S i W”),
- II. Plan i spraw. („II. Plan i spraw. S i W”),
- III. Realizacja ZZ („III. Realizacja ZZ + walidacja”),
- III. Realizacja CD („III. Realizacja CD + walidacja”)

oraz zakładki poszczególnych zadań audytowych zostały uzupełnione o dodatkowe pola, zaczynające się od kolumny „W” – zatytułowane „ARKUSZ WALIDACYJNY”. **Pola te są przeznaczone do wypełnienia przez walidatora.**

Pamiętaj! Włącz obsługę makr w Excelu, aby rozpocząć pracę (przycisk „Włącz zawartość”).

W formularzu istnieje możliwość zwiększania wysokości wierszy, w których wpisuje się treść.

2. Sposób wypełniania części wspólnych arkuszy

Walidatorzy wypełniają część formularza zatytułowaną „ARKUSZ WALIDACYJNY”. W każdym arkuszu walidacyjnym występują pola:

<i>walidacja</i>	<i>uwagi/spostrzeżenia/opis rozbieżności</i>	<i>opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zaleceń/usprawnień Zespołu walidującego</i>
<i>walidacja</i>	<i>uwagi/spostrzeżenia/opis rozbieżności</i>	<i>opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zaleceń/usprawnień Zespołu walidującego</i>
tak		

W polu „walidacja” należy wybrać z listy rozwijalnej odpowiedź „tak” albo „nie”. Udzielając tej odpowiedzi walidator wypowiada się na temat spełnienia albo niespełnienia wymogu opisanego w pytaniu postawionym przy samoocenie.

II.1. 1	Czy opracowując plan audytu, o którym mowa w art. 283 ust. 1 ustawy, kierownik komórki audytu wewnętrznego/audytor wewnętrzny przeprowadził analizę ryzyka uwzględniającą sposób zarządzania ryzykiem w jednostce?

Walidator w polu „walidacja” odpowiada na te same pytania, co audytor dokonujący samooceny

Jeżeli wystąpi rozbieżność w ocenie wynikającej z samooceny (komórka „odpowieź”) i ocenie walidatora (komórka „walidacja”),

należy w polu „uwagi/spostrzeżenia/opis rozbieżności” napisać, na czym ta rozbieżność polega. W polu tym walidator może ponadto ująć również inne spostrzeżenia dotyczące zidentyfikowanej niezgodności.

W przypadku odpowiedzi negatywnej w polu „walidacja”, walidator wypełnia pole „opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja rekomendacji Zespołu walidującego”. W polu tym walidator powinien wypowiedzieć się, czy w jego ocenie działania korygujące/naprawcze opisane przez audytora dokonującego samoocenę mogą przynieść oczekiwany skutek.

W arkuszach walidacyjnych – **z wyłączeniem arkuszy dotyczących poszczególnych zadań audytowych** – występują również pola:

<i>istotność</i>	<i>mechanizmy kontrolne</i>

W polach tych należy wybrać z listy rozwijalnej odpowiedź „tak” albo „nie”. W polu „istotność” odpowiedź twierdząca oznacza, że ciężar naruszenia jest istotny z punktu widzenia funkcji audytu wewnętrznego.

Pole „mechanizmy kontrolne” informuje, czy procedury, instrukcje, zasady przyjęte przez ocenianego regulują problem opisany w pytaniu. Odpowiedź w polu „walidacja” będzie informowała, czy mechanizm kontrolny zadziałał, czy nie zadziałał.

W przypadku udzielenia odpowiedzi „tak” w polu „walidacja” – pola „istotność” i „mechanizmy kontrolne” znikają i nie są wypełniane.

Na końcu arkuszy walidacyjnych – z **wyłączeniem arkuszy dotyczących poszczególnych zadań audytowych** – występują pola, w których umieszczana jest zbiorcza ocena poszczególnych zagadnień:

<i>OCENA</i>	<i>UZASADNIENIE OCENY</i>	<i>ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO</i>	<i>PROPOZYCJA USPRAWNIEŃ</i>	<i>DOBRE PRAKTYKI</i>

W polu „OCENA” należy wybrać z listy rozwijalnej „++”, „+”, albo „-”. Ocena wydawana jest na poziomie całego zagadnienia. W celu ułatwienia dokonania oceny w zakładce „Ocena” znajduje się tabela ze skalą ocen, gdzie zdefiniowane są poszczególne oceny.

Kolumny poprzedzające pole „OCENA” zawierają informacje, które powinny ułatwić wydanie oceny w kontekście kryteriów opisanych w zakładce „Ocena”.

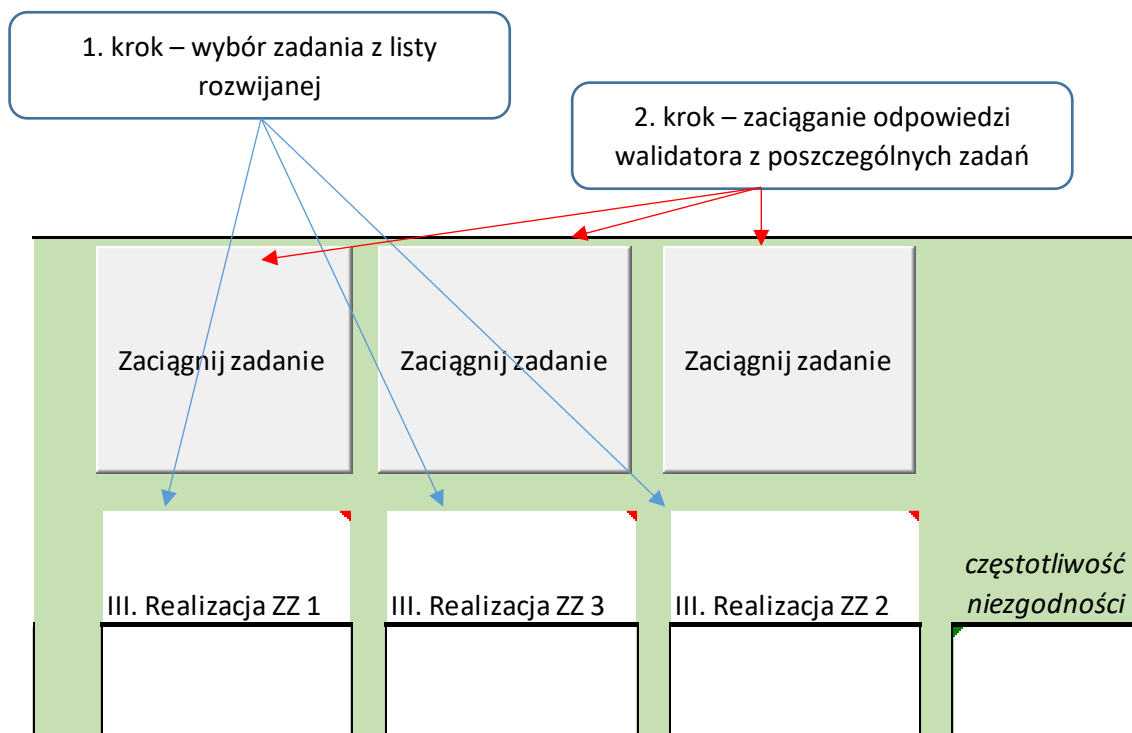
„UZASADNIENIE OCENY”, „ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO” oraz „PROPOZYCJA USPRAWNIEŃ” również odnoszą się do całego zagadnienia. W związku z tym, walidator nie ma obowiązku przenoszenia do zaleceń całej treści ujętej w wypełnianych dla poszczególnych pytań komórkach „opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zalecenia Zespołu walidującego”. W polu tym należy określić, czy zawarta treść jest zaleceniem, czy propozycją usprawnienia.

W polu „DOBRE PRAKTYKI” walidator może opisać dobre praktyki, jakie zostały zidentyfikowane u ocenianego w trakcie walidacji.

3. Sposób wypełnienia arkuszy III. Realizacja ZZ + walidacja i III. Realizacja CD + walidacja

W zakładkach tych (arkuszach zbiorczych) celem dokonania oceny należy w pierwszej kolejności wybrać z listy rozwijanej nazwę zakładki zaciąganego zadania (zadania, które zostanie poddane

walidacji). Następnie należy nacisnąć przycisk „zaciągnij zadanie”, a w przypadku czynności doradczych „zaciągnij czynność doradczą”.

Pamiętaj! W pierwszej kolejności wypełnij zakładki odnoszące się do poszczególnych zadań.
W przypadku zmiany odpowiedzi w arkuszach szczegółowych – należy ponownie zaciągnąć odpowiedzi do arkusza zbiorczego.

Po naciśnięciu przycisku, do kolumny zaciągnięte zostaną odpowiedzi z zadań, które zostaną poddane walidacji. **Nie należy ukrywać zakładek poszczególnych zadań audytowych podlegających walidacji – wówczas przycisk nie będzie działał poprawnie.**

Ponieważ w zakładkach „III. Realizacja ZZ + walidacja” i „III. Realizacja CD + walidacja” ocenianych może być kilka zadań (w tym przypadku maksimum trzy), przy przejściu na ocenę dla każdego zagadnienia należy uwzględnić również częstotliwość występowania niezgodności. Pole „częstotliwość niezgodności” wypełniane jest dla każdej odpowiedzi automatycznie i oblicza procent odpowiedzi negatywnych.

4. Ocena w zakładkach III. Realizacja ZZ 1 i III. Realizacja CD 1 i kolejnych

Zakładki te wypełniane są na zasadach ogólnych. Odpowiedzi w polu „walidacja” przeniesione zostaną do arkuszy zbiorczych („III. Realizacja ZZ + walidacja” albo „III. Realizacja CD + walidacja”) zgodnie z instrukcją w pkt 2.

W zakładkach tych nie dokonuje się oceny na poziomie zagadnień ani oceny istotności oraz mechanizmów kontrolnych.

5. Zbiorcze arkusze oceny

Arkusz „Podsumowanie W” działa na zasadzie analogicznej jak arkusz podsumowania w samoocenie – zlicza automatycznie liczbę pozytywnych odpowiedzi walidatora, pokazuje stopień wypełnienia arkuszy walidacji i informuje o wystąpieniu niezgodności z przepisami prawa.

Podobnie jak w przypadku samooceny, pojawienie się symbolu „!” wskazuje na zidentyfikowanie niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

Arkusz „Ocena” zawiera ocenę walidatora. Do tego arkusza automatycznie zaciągane są pola „OCENA”, „UZASADNIENIE OCENY”, „ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO”, „PROPOZYCJA USPRAWNIENÍ” oraz „DOBRE PRAKTYKI” wypełnione dla poszczególnych zagadnień. Arkusz „Ocena” stanowi załącznik do Raportu z oceny zewnętrznej.

6. Potwierdzenie realizacji zaleceń wydanych w procesie walidacji

Arkusz „Potwierdzenie” jest wypełniany tylko w sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonej walidacji zostały wydane przez Zespół walidujący zalecenia. Do tego arkusza automatycznie zaciągane są pola „ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO” z arkusza „OCENA”. W polu „POTWIERDZENIE REALIZACJI ZALECEŃ” należy wybrać z listy rozwijanej „tak” lub „nie” oraz wypełnić pole „UZASADNIENIE”. Arkusz „Potwierdzenie” stanowi załącznik do „Notatki z oceny wdrożenia działań naprawczych”.